

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינות
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 011284 עברית	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table border="1" data-bbox="786 1300 1312 1606"> <tr> <td colspan="2">שנה السنة</td> <td colspan="2">חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="4">מועד موعد</td> </tr> <tr> <td colspan="2">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="2">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم الهوية</td> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> </tr> </table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة		חודש الشهر		מועד موعد				מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס		رقم الهوية		رقم المدرسة		מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
שנה السنة		חודש الشهر																
מועד موعد																		
מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס																
رقم الهوية		رقم المدرسة																

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

שים לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון

לעולים חדשים (ברמות א ו-ב)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

		פרק א	—	הבנה והבעה:
50 נקודות	30 נקודות	—	הבנת הנקרא	
	20 נקודות	—	סיכום ממוזג	
20 נקודות		—	תחביר	פרק ב
		—	שם המספר ומערכת הצורות:	פרק ג
30 נקודות	6 נקודות	—	שם המספר	
	24 נקודות	—	הפועל, השם ומילות היחס	
100 נקודות		—	סך הכול	

ג. חומר עזר מותר בשימוש (לעולים חדשים ברמה ב בלבד):

מילון עברי-לועזי, לועזי-עברי, עברי-עברי או מילונית.

ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
(2) יש להקפיד על כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

פרק א — הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה שלושה טקסטים. קרא אותם, וענה על כל השאלות שאחריהם.

טקסט 1**טכנולוגיה במערכת החינוך: בואו נלמד ממסילות הברזל**

מאת אברום רותם

פסקה א עד לפני כעשר שנים הייתה הטכנולוגיה רק תוספת לסביבת הלמידה בכיתה. המורים לימדו בדרכי ההוראה השמרניות, ומפעם לפעם נעזרו בטכנולוגיה. לצערנו, במערכות החינוך בארץ ובעולם עדיין יש תפיסה שֶהַמְחֻשָּׁב⁽¹⁾ הוא רק תוספת ללמידה השמרנית המוכרת. תפיסה זו אינה תואמת את המציאות היום.

פסקה ב השינוי ההכרחי, שמסכימים עליו במקומות רבים בעולם, הוא המעבר ללמידה ולהוראה המבוססות על שימוש באמצעים דיגיטליים, כגון טאבלטים (מחשבי לוח) ומכשירים אחרים. אמצעים אלה יאפשרו לתלמידים להגיע בקלות למקורות מידע (כגון: אתרי אינטרנט ומאמרים) לצורך מחקר ולימוד.

פסקה ג אלה שמנסים לעצור את השינוי משתמשים בנימוקים של מחיר לעומת תועלת וגם מעלים חששות כמו נזק לבריאות התלמידים. טענתם העיקרית היא שלאמצעים הטכנולוגיים החדשים אין תרומה רבה ללמידה ולהוראה. לדעתי, אין להסכים עם טענה זו, משום שהיא מבוססת על מחקרים מיושנים, ואילו הטכנולוגיה מתחדשת כל הזמן. אנחנו צריכים ללמוד מן הניסיון ומן ההיסטוריה.

פסקה ד דוגמה לשינוי משמעותי, שהפך את פני החברה בתוך דור אחד, הוא השינוי באמצעי התחבורה במאה ה־19. לא תמיד הייתה הצדקה⁽²⁾ כלכלית להחלפת אמצעי התחבורה הישן — הסוס והעגלה — ברכבות, ובכל זאת בתוך שנים לא רבות הוקמו בצפון אמריקה ובמערב אירופה רשתות של מסילות ברזל. בעקבות זאת נוצרו הזדמנויות כלכליות ומצבים חברתיים שלא חשבו עליהם מראש כשהחליטו להשקיע במסילות הברזל. לו היו נשמעים אז לאזהרות מפני הנזקים של הרכבת לבריאות הגופנית והנפשית של הנוסעים, ייתכן שהרשת הזו של אמצעי תחבורה מתקדמים לעולם לא הייתה מוקמת. למזלם של התושבים בצפון אמריקה ובאירופה, לא כך קרה.

* מעובד על פי רותם, א' [2016]. "בואו נלמד ממסילות הברזל במאה ה־19 על שינוי הלמידה עם טאבלטים". יומן הרשת של ד"ר אברום רותם.

אוחזר מ־avrumrotem.blogspot.co.il בתאריך 28 בדצמבר 2016.

(1) מחשוב — המעבר לשימוש במחשבים.

(2) הצדקה — סיבה נכונה, סיבה מוצדקת.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

פסקה ה

אם נחזור לנושא הטכנולוגיה בהוראה בימינו, ייתכן שבבדיקה יסודית יתגלה כי לא כדאי להשקיע בטכנולוגיה חדשה ולשנות את דרכי הלמידה. אולי עדיף לשמור על הקיים במערכת החינוך ורק להכניס שינויים טכנולוגיים קלים. אולי עדיף להמשיך בהוראה השמרנית, מפני שאי אפשר לדעת בוודאות מה יהיו ההשפעות של החידושים בעתיד. אולם הצורך בשינוי מצוי ב"רוח הזמן" והיא מלאה חידושים כגון השימוש היום-יומי של כולנו בטלפונים חכמים ובטאבלטים. חידושים כאלה יש לשלב בתהליכי ההוראה והלמידה במסגרות החינוך.

פסקה ו

אומנם אין לנו אפשרות לדעת בוודאות איך תשתנה החברה בהשפעת הטכנולוגיות החדשות, אך ברור שהעולם הולך ונהיה דיגיטלי. מי שלא יכוון אל העתיד יישאר מאחור ויהיה לא רלוונטי, ואפילו גרוע מכך – עלול לפגוע בדור הצעיר. הדור הצעיר זכאי שיכינו אותו לחיים בחברה שבה הסביבה הדיגיטלית ממלאת תפקיד חשוב מאוד כבר היום. כמו האנשים שבנו את רשת מסילות הברזל במאה ה-19, אנחנו חייבים לבנות רשת חדשה בחינוך.

פסקה ז

לכן יהיה טוב אם מערכת החינוך כולה תצטרף לשינוי זה ותיצור מציאות שבה תלמידים לומדים באמצעות טאבלטים, ומורים מלמדים באמצעות טכנולוגיה דיגיטלית. נכון, בצד ההצלחות יהיו גם כישלונות, קשיים ואי-ודאות רבה. אבל חובה לעשות שינוי זה, גם אם כיום אין מחקרים המצדיקים אותו, כי אנו חברה שרוצה עתיד טוב והולם, ואנו חברה שחייבת זאת לאזרחיה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

השאלות

ענה על השאלות 1-4 על פי טקסט 1.

1. א. הכותב מסביר מדוע חשוב לשלב טכנולוגיה במערכת החינוך.

ציין שתי סיבות שונות לכך. (2 נקודות)

ב. העתק מפסקה א' מילה המביעה את דעתו של הכותב על המצב של מערכת החינוך כיום מבחינת הטכנולוגיה. (נקודה אחת)

2. לדעתו של הכותב מה אפשר ללמוד מן הדוגמה של מסילות הברזל במאה ה-19?

הקף את התשובה הנכונה ביותר. (2 נקודות)

- טכנולוגיה וטלפונים חכמים נפוצים כיום ומשמשים כל אדם.
- בתוך שנים לא רבות הוקמו בצפון אמריקה ובאירופה רשתות של מסילות ברזל.
- לפעמים יש לערוך שינוי גם אם אין לו הצדקה ברורה.
- מי שלא יערוך שינויים יישאר מאחור ויהיה לא רלוונטי.

3. א. "למזלם של התושבים בצפון אמריקה ובאירופה, לא כך קרה". (פסקה ד)

למה מתייחסת המילה "כך"? (2 נקודות)

ב. "הדור הצעיר זכאי שיכינו אותו לחיים בחברה שבה הסביבה הדיגיטלית ממלאת תפקיד

חשוב מאוד כבר היום". (פסקה ו)

(1) למי מתכוון הכותב בפועל "יכינו" — מי יכין? (נקודה אחת)

(2) העתק מן הטקסט דוגמה להכנה כזו. (2 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

4. בכתובת טיעון הכותב משתמש ברכיבי טיעון שונים: טענה, הנמקה, טענת נגד, הפרכה, הסתייגות. מבין הרכיבים האלה, בחר בשני רכיבים המצויים בפסקה ג. לכל רכיב העתק משפט אחד המבטא אותו מפסקה זו. (4 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

טקסט 2

טכנולוגיה בחינוך — אמצעי או מטרה?

מאת שי פירון⁽¹⁾

פסקה א רבים רואים בטכנולוגיה בסיס להצלחה בחינוך. הם רודפים אחרי חידושים טכנולוגיים ומאמינים שחידושים אלה ישפרו את מערכת החינוך. אומנם הטכנולוגיה היא אמצעי בעל ערך רב וחשוב לשיפור החינוך, אבל היא אינה הפתרון לבעיות החינוך. לצערי, עד כה אין הוכחות מחקריות המצביעות על הצלחות יוצאות דופן בעקבות טכנולוגיה חדשה. אני פוגש מחנכים ומורים רבים אשר מרגישים חסרי ערך לעומת העוצמה⁽²⁾ של העולם הטכנולוגי. אותם מורים ומחנכים שוכחים שהם המובילים, הם המנהיגים והם בעלי העוצמה.

פסקה ב הכלים העיקריים להצלחת התלמיד אינם המערכות הטכנולוגיות אלא כלים אחרים. ראשית, החינוך צריך להתמקד במשמעות של הלמידה: מדוע חשוב ללמוד את החומר? איך הידע שאני רוכש ישנה את חיי? זו הסיבה שלמורה אסור להסתפק בהעברת ידע. לימודי ההיסטוריה, למשל, אינם חשובים בגלל מה שקרה בעבר אלא בגלל ההשפעה של ההיסטוריה על העתיד. כך גם במקצועות אחרים: מתמטיקה, ספרות, אזרחות, מדעים, לשון ועוד — הלימוד של כל אלה צריך להתמקד בהשפעה של החומר הנלמד על חיי התלמיד.

פסקה ג שנית, למידה חייבת להיות פעילה. התפקיד שלה הוא לעורר שאלות אצל התלמיד ולא רק לתת לו תשובות.

פסקה ד שלישית, תפקיד הלמידה הוא ליצור מפגש של התלמיד עם הסביבה ולחבר ביניהם. הלמידה צריכה לפתח אצל התלמיד רגשות של מחויבות כלפי האחר ואהבת האדם. היא צריכה לחנך לעשייה למען הקהילה. תלמידים רבים מרגישים שמחה כאשר הם תורמים לזולת, והרגשה זו מחזקת אותם. אין תועלת בלמידה שהמטרה שלה היא אך ורק הצלחה בבחינה.

פסקה ה רביעית, הקשר בין המורה לתלמיד צריך להיות עמוק. תלמידים שמרגישים שמוריהם דואגים להם ומעריכים אותם ישתדלו להגיע להישגים. מערכת יחסים בין מורה לתלמיד הבנויה על אהבה, חיבה והקשבה היא הדרך הטובה ביותר לפיתוח מצוינות.

(שים לב: המשך הטקסט בעמוד הבא.)

* מעובד על פי פירון, ש' [2016]. "חידושים טכנולוגיים בין סיכון לסיכוי". קשר עין — ירחון ארגון המורים. גיליון 258, עמ' 14-16.

(1) הרב שי פירון היה שר החינוך בשנים 2013-2014.

(2) עוצמה — כוח.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

פסקה ו

עקרונות אלה הם הבסיס למערכת חינוך מצליחה, ואילו תפקיד הטכנולוגיה הוא להיות כלי עזר בלמידה. הטכנולוגיה יכולה לעזור לנו לקרב את הלמידה לתלמידים. הטכנולוגיה עוזרת למורים להעביר ידע ומאפשרת להם להתמקד במשמעות האמיתית של החומר הנלמד. הטכנולוגיה מאפשרת להעמיק את הלמידה באמצעות חשיפה לסרטים, למפות תלת-ממדיות ועוד. היא מאפשרת גם למידה משותפת, וגם למידה עצמית. ובעיקר – הטכנולוגיה מאפשרת קשר מתמשך בין השותפים בחינוך.

פסקה ז

אולם אסור לנו בשום אופן לִאֶפֶסֶר לטכנולוגיה לכוון את הלמידה. אסור לאפשר לה לקבוע את מבנה השיעור ואת מטרותיו. אם נדע ליצור אידאולוגיה חינוכית, שתחזיר את העוצמה למורים גם בעידן הטכנולוגי, ואם נגדיר את מטרות הלמידה – הטכנולוגיה במערכת החינוך תהיה כלי שיעמיק את החקר ויתרום ללמידה משמעותית.

השאלות

ענה על השאלות 5-7 על פי טקסט 2.

5. בשנים האחרונות מתרחבת התופעה של שילוב טכנולוגיה בחינוך: לוחות חכמים ומחשבים בכיתות הלימוד, למידה בסביבה דיגיטלית ואפילו מחשב לכל תלמיד.
- א. מה דעתו של שי פירון, כותב טקסט 2, על תופעה זו? (2 נקודות)

ב. כתוב שני נימוקים לדעתו. (2 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

6. במסגרת תוכנית חדשה לשילוב טכנולוגיה בחינוך אתה יכול לבחור ללמוד בבית ספר וירטואלי, שבו לומדים את מקצועות הלימוד מן הבית באמצעות המחשב והאינטרנט. האם תבחר להמשיך ללמוד בבית הספר שבו אתה לומד היום בשיטת הלימוד המוכרת לך או בבית הספר הווירטואלי? נמק את בחירתך. (5 נקודות)

---

7. כותב טקסט 2, שי פירון, מציין במאמרו עקרונות בסיסיים למערכת חינוך מצליחה. מבין המשפטים שלפניך, **הקף** את שלושת המשפטים הנכונים על פי העקרונות של פירון. (3 נקודות)

- תפקיד המורה הוא להעביר ידע, ותפקיד התלמידים הוא להצליח בבחינה.
- חשוב שהלמידה תשפיע על חיי התלמיד.
- הקשר של התלמיד עם הקהילה הוא חלק חשוב מן הלמידה.
- התלמידים צריכים ללמוד לבד את החומר באמצעים טכנולוגיים.
- ידיעת העבר חשובה לא פחות מהכנת התלמידים לעתיד.
- המורה צריך להעריך את תלמידיו ולהיות קשוב להם.

8. על פי שי פירון, כותב טקסט 2, באילו תנאים הטכנולוגיה תהיה כלי יעיל בלמידה? ציין שני תנאים. (4 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

סיכום ממזג (20 נקודות)

ענה על שאלה 9.

9. על פי טקסט 1 וטקסט 2, כתוב סיכום ממזג בנושא **תרומת הטכנולוגיה לחינוך**. בסיכומך התייחס ל**נימוקים השונים של הכותבים** מדוע חשוב לשלב את הטכנולוגיה בחינוך. **הקפד** על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בתוך הסיכום ובסופו (ביבליוגרפיה). כתוב בהיקף של כ-150 מילים.
- את הסיכום כתוב בעמודים 11-12 (תוכל להשתמש בעמוד 13 לכתיבת טיוטה).

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

[illegible]

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

פרק ב — תחביר (20 נקודות)

בפרק זה חמש שאלות, 10-14 (לכל שאלה — 6 נקודות).

שים לב: תוכל לענות, באופן מלא או חלקי, על כל השאלות בפרק זה, אך מספר הנקודות שתוכל לצבור בו לא יעלה על 20 נקודות.

10. לפניך משפט.

הטכנולוגיה במערכת החינוך תעמיק את החקר ותתרום ללמידה משמעותית.

• העתק מן המשפט את כל הנשואים.

• העתק מן המשפט את הנשא המשותף לכל הנשואים.

• העתק מן המשפט שני משלימי פועל.

• העתק מן המשפט משלים שם.

11. א. לפניך שני משפטים (1)-(2), ובכל אחד מהם יש קשר לוגי של סיבה.

כתוב את מילת הקישור בקשר של סיבה המתאימה לכל משפט.

(1) המנהיג הוביל את אנשיו להישגים נאים _____ יכולת השפעה שלו.

(2) המנהיג הוביל את אנשיו להישגים נאים _____ יש לו השפעה רבה על אנשיו.

ב. לפניך התחלה של משפט ואחריו ארבע אפשרויות להשלים אותו.

הקף את ההשלמה המתאימה ביותר.

אף על פי שמנהיגים נבחרים כדי לשרת את הציבור,

• רבים מהם משפיעים לטובה על הציבור.

• רבים מהם מובילים את הציבור להישגים נאים.

• רבים מהם מובילים את הציבור להצלחה טכנולוגית.

• רבים מהם מנצלים לרעה את כוחם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

12. א. קרא את המשפט שלפניך.

אם אתם צוחקים לעיתים קרובות, אתם רואים את העולם בדרך נעימה יותר ומוגנים יותר מפני התקפי לב ומפני דלקות.

כתוב את המשפט מחדש. פתח בצירוף "מי ש".

ב. קרא את המשפט שלפניך.

העסקת ליצנים רפואיים בבתי החולים נובעת מן ההכרה בתפקידם החשוב.

לפניך שתי אפשרויות להמרה של המשפט.

הקף את האפשרות שבה נשמרת המשמעות של המשפט הנתון.

- בתי החולים מעסיקים ליצנים רפואיים בגלל תפקידם החשוב.
- הליצנים הרפואיים מועסקים בבתי החולים למרות תפקידם החשוב.

13. א. לפניך משפט.

דרכי חשיבה חדשות יגבירו את האמון של האדם בעצמו.

(1) הוסף במשפט הנתון את ה"א היידוע במקומות המתאימים.

(2) את הצירוף **"האמון של האדם"** אפשר לכתוב בדרך אחרת שתשמור על משמעות

הצירוף. כיצד אפשר לכתוב אחרת צירוף זה?

הקף את התשובה הנכונה.

- אמוון ואדם
- אדם מאמין
- האמוון באדם
- אמוון האדם

(שים לב: סעיף ב של שאלה 13 בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

ב. לפניך שלושה משפטים (1)-(3), ובכל אחד מהם חסרה מילת קישור. כתוב במקומות הריקים את מילת הקישור המתאימה למשפט מבין האפשרויות הנתונות.

(1) התנהלות טובה של אדם אינה יכולה להיעשות בכפייה, _____ רבים
למרות, אף על פי כן
מעדיפים הנהגה סמכותית.

(2) רבים מאמינים שמנהיגות היא יכולת שנולדים איתה, _____ יש מחקרים
אולם, אם
המראים שאנשים יכולים ללמוד להיות מנהיגים.

(3) אני מציעה לך לפתח הרגלי למידה, _____ כך יתפתחו יכולות החשיבה שלך.
משום ש, לכן

14. א. לפניך משפט.

האתגר העיקרי של המורים אינו העברת ידע אלא פיתוח כישורי חיים.
מן המשפטים שלפניך, הקף את המשפט המבטא את הרעיון שבמשפט הנתון.

- פיתוח כישורי חיים והעברת ידע אינם האתגר העיקרי של המורים.
- פיתוח כישורי חיים והעברת ידע הם האתגר העיקרי של המורים.
- העברת ידע היא האתגר העיקרי של המורים.
- פיתוח כישורי חיים הוא האתגר העיקרי של המורים.

ב. הפוך את שני המשפטים שלפניך למשפטי המלצה. השתמש במילות הפתיחה הנתונות ובשם הפועל.

(1) התאמת החינוך לדור הטכנולוגי של ימינו היא צורך מיידי.

צריך _____

(2) חשיפה של התלמיד לנושאים שמעניינים אותו מגבירה את הסקרנות, לכן היא

חשובה.

חשוב _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

פרק ג — שם המספר ומערכת הצורות (30 נקודות)

בפרק זה שני חלקים:

חלק I: שאלת חובה — שאלה 15 (6 נקודות)

חלק II: שאלות בחירה — 16-20 (24 נקודות)

חלק I: שם המספר — שאלת חובה (6 נקודות)

ענה על שאלה 15.

15. א. לפניך ארבעה משפטים. בכל משפט יש שתי אפשרויות של שם המספר.

הקף את הצורה הנכונה של שם המספר.

- כמות הגשמים השנתית הממוצעת באילת היא עשרים ושניים / עשרים ושתיים מילימטרים.

- כמות המים לרחצה היא שלושים וחמישה / שלושים וחמש אחוז מכמות המים לצריכה יומית.

- יש תינוקות בני ארבע / ארבעה שבועות שכבר מחייכים.

- מחקר שנערך על הצחוק פורסם אומנם כבר בשנת 2010, אך הוא נכון גם כיום, לאחר אחד עשר / אחת עשרה שנים.

ב. כתוב במילים את המספרים המודגשים במשפטים שלפניך.

- במחקר על הצחוק השתתפו 53 מבוגרים.

- מבוגר צוחק בממוצע רק 15 פעמים ביום.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

חלק II: הפועל, השם ומילות היחס (24 נקודות)

בחלק זה חמש שאלות, 16-20 (לכל שאלה – 7 נקודות).

שים לב: תוכל לענות, באופן מלא או חלקי, על כל השאלות בחלק זה, אך מספר הנקודות שתוכל לצבור בו לא יעלה על 24 נקודות.

16. בכל אחד מן הסעיפים א-ג שלפניך יש משפט, ובו מילה מודגשת.

בכל סעיף ענה על שתי השאלות (1)-(2) שאחרי המשפט.

א. בגיל חודשיים בערך תינוקות **מְגִיבִים** בחיוך לאנשים בסביבתם.

(1) השורש של המילה **מְגִיבִים** הוא: _____.

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות שם מאותו השורש.

ה. _____ הראשונה של תינוקות כשהם יוצאים לאוויר העולם היא בכי.

ב. רופאים **מְשַׁנִּים** את הגישה הטיפולית בעקבות מחקרים חדשים.

(1) השורש של המילה **מְשַׁנִּים** הוא: _____.

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות שם מאותו השורש.

התברר כי כאשר אנשים שמחים, מתרחשים בגוף _____ פיזיולוגיים

המשפיעים על הבריאות.

ג. הליצן הרפואי עבד בשיתוף פעולה עם הצוות הרפואי וה**צָחִיק** את הילדים.

(1) השורש של המילה **הָצָחִיק** הוא: _____.

(2) השלם את המשפט שלפניך באמצעות שם מאותו השורש.

ה. _____ עוזר לאנשים לשכוח את מחלתם.

17. בקטע שלפניך השלם בכל אחד מן המקומות הריקים את צורת הפועל או שם הפועל המתאימים

לפי השורש שבסוגריים.

בתקופת התחייה היו חסרות מילים עבריות רבות. אליעזר בן יהודה, מחִּיָּה השפה העברית,

_____ (ב-י-נ) שמחסור זה עלול _____ (ס-כ-נ) את הצלחת התוכנית להחייאת

העברית. הוא _____ (ב-ח-נ) בזה כאשר _____ (נ-ס-י/ה) לדבר עברית עם

בני משפחתו, ולכן _____ (ת-ח-ל) לחדש מילים. לשם כך הוא הקים ועדה של מומחים

במקצועות שונים כדי ש _____ (ע-ז-ר) לו למצוא מילים עבריות למושגים במגוון

תחומים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

18. לפניך שתי קבוצות של שמות, ובכל קבוצה שלושה שמות.

בכל קבוצה **הקף** את השם היוצא דופן מבחינת **משמעות הצורן הסופי**.

כתוב את המשמעות המשותפת לשני השמות האחרים.

(1) סְרִטוֹן, חֶדְרוֹן, מְלוֹן

המשמעות המשותפת: _____

(2) חֶלְלִית, כְּפִית, מְשָׁאִית

המשמעות המשותפת: _____

19. א. לפניך משפט.

כך נחסוך לעצמנו את התור האין-סופי במְרַפָּאָה.

לפניך שמות מן המשקל של המילה מְרַפָּאָה.

הקף את שני השמות שמשמעות המשקל שלהם דומה למשמעות המשקל של מְרַפָּאָה.

מְסַפֶּרָה, מְלַחֶמָה, מְכַבֶּסָה, מְגַבֶּלָה

ב. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מילה מודגשת.

(1) לפעמים מבוגרים מתנהגים באופן **ילדותי**.

(2) הסופר אמר: **ילדותי** השפיעה על האופן שבו אני כותב.

באיזה מן המשפטים משמעות המילה המודגשת היא "הילדות שלי"? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

20. לפניך שישה משפטים, ובכל אחד מהם חסרה מילת יחס בהטיה. השלם בכל משפט את מילת היחס המתאימה.
- את מילת היחס בחר מן הרשימה הזאת: **אצלו, לה, בי, עימם, ממנה, אותם, עליו**
- (1) הרופא שחרר אותי לביתי לאחר שטיפל _____.
  - (2) אם רוצים לחסום אתרי אינטרנט, צריך להתקשר אל ספקית האינטרנט ולבקש זאת _____.
  - (3) הקשיים שאליעזר בן יהודה, מחיה השפה העברית, התמודד _____ נבעו מן ההתנגדות לחידוש השפה העברית בתקופה שבה הוא פעל.
  - (4) חברי חזר מטיוול בדרום הארץ, ואתמול ביקרתי _____.
  - (5) צפיתי בסרט שהחבר שלי המליץ לי _____.
  - (6) בעת האחרונה הועלתה הצעת חוק חדשה, אך רבים מחברי הכנסת מתנגדים _____.

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מועד חורף נבצרים, תשפ"א, 2021, מס' 11284

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا לכתוב באזור זה

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"